

Rut

Pəlecər pa afum a Eliməlek

¹ Təm ntə aboc kiti ɻanatəmpər dəbə da Yisrayel mə, kə dor dende deyi dətəf. Kə fum wəka dare da Betləhem, nde atəf ɻa Yuda, ende pəkə nkən kə wəran kən kə awut ən arkun mərəŋ, kəkə-cepərənə təm nde sədale sa Mohabu. ² Tewe ta fum wəkakə tenayənə Eliməlek, pacwe wəran kən Noyemi, kə mewe ma awut ən arkun akakə mərəŋ mənayənə Maləŋ kə Kilyəŋ. Fəp fanjan aka kor ka Efərat ɻa ɻanayənə, dare da Betləhem nde atəf ɻa Yuda. Kə ɻander sədale sa Mohabu kə ɻandə di. ³ Kə Eliməlek wos ka Noyemi ende pəfi dəndo, kə Noyemi eyi di oŋ kə awut ən arkun mərəŋ. ⁴ Kə awut akakə ɻandə ɻanənce aran aMohabu. Wəran wəcəkə-cəkə ancwe «Ərpa,» kə wəka mərəŋ ancwe «Rut.» Kə ɻayı di meren wəco. ⁵ Maləŋ kə Kilyəŋ ɻandə ɻafi, kə Noyemi ende pəyi oŋ, ɔyə fe wərkun, ɔyə fe sə awut.

Rut kəcəmbər kən Noyemi Betləhem

⁶ Kə Noyemi əyəfe nkən kə aran a awut ən sədale sa Mohabu, bawo analoku kə dəndo sədale sa Mohabu, a Kanu Kəpəŋ kəmar afum ən, kə kəmpocə ɻa yeri. ⁷ Kə Noyemi əyəfe dale dadəkə ənayi mə, kə aran a awut ən mərəŋ, kə ɻasumpər dəpə kəlukus ka nde atəf ɻa Yuda.

⁸ Kə Noyemi oloku aran a awut ən mərəŋ: «Awa, nəlukus nwə o nwə nde kələ ka iya kən! Kanu Kəpəŋ kəlas layidi dəkə kənaləkə nu mə, pəmə təkə kənalasə di akə ɻafi mə, akə nəna nələsə di sə ina

ma. ⁹ Intolane nu: Kanu Kəpəŋ kəpoce nu nwə o nwə pəforu nda wərkun!» K'oncup ḥa, kə ḥayefə kəbok. ¹⁰ Kə aran a awut ən ḥambupərə: «Ala! Sən' endekə kə məna nde afum am ḥayi mə.» ¹¹ Kə Noyemi oluku: «Nəlukus aran a awut em! T' ake tə nəndecəpsən'em darəŋ-e? Ifəsətam kəsətə awut aŋe ḥandetam sə kənənce nu mə. ¹² Nəlukus nde ndororu aran a awut em, nəkə! Bawo imbək oŋ wərkun kədesənənc'em. Ali icloku fə isaregbəkər Kanu amerə, ali pibi pampe pə səyi kəfo kin kə wərkun, ikom sə awut, ¹³ nəndetam kəkar ḥa ḥabək, nəndefat'ənə ti oŋ kələ? Ala, Awut em! Bawo pəleç mpe pəsət'em mə, poncu pətas pəkə pəsətə nu mə, in' ə Kanu kətefərnəne pucuy pampe.»

¹⁴ Kə ḥambok sə. Kə Ərpa nkən oncup kəncəra kən Noyemi, k'elembərnə kə, k'osumpər dəpə, k'əŋkə. Mba Rut nkən owose fe kəsak kəncəra kən Noyemi pəkə. ¹⁵ Kə Noyemi oluku Rut: «Məməmən wəres'əm, olukus ndena afum ən kə canu cən. Məyə təkə əyə mə, məna sə məkə nde ndaram!» ¹⁶ Mba kə Rut oluku kə: «Ta məsəŋ'em kəsak'əm, məsəŋ'em kəluks'əm darəŋ! Nde məŋkə mə, di fə ina sə indekə. Nde məndeyi mə, ina sə di fə indekəyi. Afum am, afum em ḥə. Kanu kam, Kanu kem kə. ¹⁷ Nde məndekə-fi mə, di fə indekə-fi, pawup'im di. Kanu Kəpəŋ kədeŋər'im pəleç pəpəŋ kə pəyənə fe fə defi gbəcərəm dendesəŋə su kəsakəne kə məna-e.»

¹⁸ Ntə Noyemi ənəŋk fə Rut əŋgbəc kəkə kə nkən mə, k'əsak kəloku kə sə te ta kəlukus. ¹⁹ Kə ḥasol mərəŋ manjan kəkə, haŋ kə ḥambərə dare da Betləhem.

Ntə ḥambərə Betləhem mə, kə pənciyane afum

fəp te tanjan. Kə aran ɳanjyiftene: «Noyemi ɔ fə wəkawə ba?» ²⁰ Kə Noyemi oluku ɳa: «Ta nəw'em sə 〈Noyemi〉 («Wəyi dəpəbotu»), nəcw'em 〈Mara〉 («Wəyi dəpəcuy»). Bawo Kanu nkə kəntam mes ma doru fəp mə, kəsəŋ'ım pəcuy. ²¹ Nte incyefə də kəkə mə, waca wem wənalare kə Kanu Kəpəŋ kəluks'em waca wəsəkər. Awa! Nəsak kəw'em 〈Noyemi〉, bawo Kanu, kəŋkafələrn'em, kə kəsəŋ'ım pəcuy.»

²² Tatjə tə Noyemi ənayefə sədalə sa Mohabu kə Rut wəMohabu, wəran ka wan kən. Nte ɳambəre Betlehəm mə, patəp kəccop kətel ka məŋgbən mmə ambəf nde atəf ɳa Yisrayel mə.*

2

Rut əŋka dəkəgbətəs atəl a Bəs tadarəŋ

¹ Noyemi ənayə wəkomənə ka wos wələma. Fum wəpəŋ ənayi, pəyo sə daka. Bəs b' ancwe kə. ² Kə Rut wəMohabu oluku kəncəra kən Noyemi. «Ikə nde dale ikə icgbətəs wətel nwə əŋkə-wos'em kəyi kə darəŋ mə.» Kə Noyemi oluku Rut: «Məkə, wan kem.»

³ Kə Rut əŋkə dəkəgbətəs atəl darəŋ. Kə təyənə fə dale nde əncgbətəs mə da Bəs də, Bəs nwə ənayənə wəkomənə ka Eliməlek mə.

⁴ Pəwon fe kə Bəs əmbərə kəyefə ka Betlehəm. Kə Bəs eyif atəl ən, k'oloku ɳa: «Kanu Kəpəŋ kəsolə nu!» K'atəl ɳantolane kə nte: «Awa! Məna sə, Kanu Kəpəŋ kəpoc'am pətət!» ⁵ Kə Bəs eyif wəcar kən, nwə ənatəmpər kəməmən ka atəl ən mə: «An' əyə wəyecəra nwə-ε?» ⁶ Kə wəcar wəkakə oluku kə:

* ^{1:22} f. = «orge» məŋgbən mmə ambəf nde atəf ɳa Yisrayel. Antam kəcoŋ mi pəmə malə, tələma aŋwos mi kə kəcə, itə asətə farin fanfə fə aŋlompəs kəcom mə.

«Wan wəran wəMohabu ḥfā, nwε ḥjander kə Noyemi, kəyεfε ka sədale sa Mohabu mə. ⁷ Ntε oluku mə: «Icəmə atel darəŋ icgbətəs, icwətsenə sə mənəgbən min min məkə məntəmpənə toka dacə mə.» Kəyεfε ntε enderna nnə bət-bət a k'əncəmə mə, haŋ ndəkəl. Pəpic p' enjesəm dəkələ.»

⁸ Kə Bəs oluku Rut: «Məcəŋkəl'im bel-bel wan kem: Ta məkə sə dəkəgbətəs tofo tocuru. Ta məbələs sə nnə dals dem, ta nəbəlenə sə kə acar em. ⁹ Məgbətənə bel-bel nde afum em ḥjantəl mə, məcəmə aran akə ḥaŋgbətəs mə darəŋ. Mənəŋk iloku acar em, ta ḥagbuŋen'am. Kə domun den-denabas'əm-ə, məkə nde dətəbəl, məket domun nde acar em ḥaŋkərə mə.» ¹⁰ Kə Rut ontontnənə Bəs haŋ k'əfəntəre dəntəf. K'oloku Bəs: «Cəke c' iyə-ə, ntε məndeyən'em mamə, ina nwε məntəcərə mə?» ¹¹ Kə Bəs oluku kə: «Aləmər'im mi tin tin tin mes mme məyə kəncəra kam, kəyεfε ntε wos'əm efi mə, təkə məsak papa kam, iya kam, k'atəf ḥjam nῆe aŋkom'əm mə, məcder nnə, nda afum aŋe mənatəcərə təcəkə-cəkə mə. ¹² Kanu Kəpəŋ kəluks'am təkə məyə mə! Kanu Kəpəŋ kəsəŋ'am ti kəway, nkən Kanu ka Yisrayel nkə mənder məndə katəkəp kən dəntəf mə.» ¹³ Kə Rut oluku: «Məmbəŋ'im bel-bel kə t' əmbət'im. Moloku mam məsəŋ'em abəkəc kəfəntəre, kə məŋkə məməmən ti-ə, ali wəcar kam wəkin səfətəŋnənə.»

¹⁴ Ntε tem ta kədi yeri tendebəp mə, kə Bəs oluku Rut: «Məde mədi yeri nnə səyi mə, məbaŋ kəcom, məctəm ki nnə dəmənc.» Kə Rut əŋkə pəndə atel kəsək. Kə Bəs əsəŋ kə yeri. Kə Rut endi yeri, k'ənəmbərə, k'əməŋkərnə yəlpəs. ¹⁵ Kə Rut εyεfε sə kəgbətəs, kə Bəs oluku acar ən: «Nəce kə sə pəgbətəs

nde dətoka, ta nəməmənəne kə. **16** Nəcwak kəcsulsulu səbomp sa ərs sələma yati nəcgbale kə, ntə təñsəñe kə pəcwtəs si mə, ta nəməmənəne kə, ta nəloku kə tələm o tələm.»

17 Kə Rut eñgbetəs hañ dəfəy, k'əsepər ərs ηəkə eñagbetəs mə, k'əsətə məñgbən ma ərs pan pin.

18 Kə Rut əlek ərs nñe k'əsarə, k'eñkekəre ηi, k'əñkə pəmentər kəncəra kən. K'owure sə yeri yən yeləpəs, k'əsañ kə. **19** Kə kəncəra kən eyif kə: «Deke məñgbetəs ərs nñe fəp məkə-e? Dale d' ana də məmbəcna-e? Kanu Kəpəñ kəmar nwə eñkekəsən'am mə!»

Kə Rut oluku kəncəra kən: «Abəf ηa wərkun wələma η' imbəcna, pacwe kə Bəs.» **20** Kə Noyemi oluku wəran ka wan kən: «Inəñk fə Kanu Kəpəñ nkə kəsərəlasə sənayi doru layidi, pəmə akə ηafi mə. Kanu kəmar wərkun wəkawə!» K'oloku wəran ka wan kən: «Wərkun wəkawə, fum kosu wəka dəkəca ɔ fə. Na ηə pəmar ηacəmə su dəntəf.» **21** Kə Rut wəMohabu oluku sə: «Olok'im sə, mələtərnə acar em hañ ηalip kətel'em fəp.» **22** Kə Noyemi oluku Rut wəran ka wan kən: «Wan kem pəntese ti tatəkə, nəsumpərenə kə akakə, ta mətor dale da nwə o nwə.»

23 Kə Rut ηasumpərenə kə acar a Bəs kəgbetəs hañ kə kətel ka ərs ηa dale* kə ərs ηa dəmərə† kəncepər. Ηasərəyi kə kəncəra kən.

3

Rut kəcepərenə pibi nde wəcək wa Bəs tantəf

* **2:23** Məñgbən mowurenə malə, mmə aŋwe databo «orge» mə.

† **2:23** Malə mmə aŋwe cətabo «blé» mə, mi mə aŋlompse «farine».

¹ Kə kəncəra ka Rut, Noyemi, oluku kə: «Wan kem, ifanj kəsəñ'am kələ, məna sə məñesəm, ntə təñsəñe pəbət sə məna mə. ² Ndəkəl oñ, Bəs nwə əsak'əm məcbəc kə acar ɔn mə, məlañ ti oñ a fum kosu ə fə? Məncəre sə a pibi pa məkə p' aŋkə-foy nde dəkur məñgbən maməkə anatele kə mə? ³ Məyəfə, məbikə, məsəkəp, məsopə moro, məkə dəndo aŋkə-səpər mə! Ta məwurər kə ta əntalip kədi yeri kə kəmun de! ⁴ K'endena pəckə dəkəfəntərə-, məgbəkərə da əñfəntərə mə. Kə məyəfə-, məkə məfeni kə kəloto nde dəwəcək, məfəntərə. Nkən Bəs yati əŋkə-lok'əm təkə pəmar a məyə mə.» ⁵ Kə Rut oluku kəncəra kən: «Injə-yə tantə məlok'im mə fəp.»

⁶ Kə Rut əŋkə nde dəkur, k'əyə təkə kəncəra kən ənaloku kə mə fəp. ⁷ Kə Bəs endi yeri, k'omun, kə pəmbət kə dəris. K'əŋkə pəfəntərə nde kur kələpsər mə. Kə Rut əŋkə pəfeni kə kəloto dəwəcək, k'emberə, k'əfəntərə.

⁸ Pəndeyi cək-cək, kə dis dəyəfə wərkun nwə, endekafələ: k'embəp wəran pəfəntərə kə wəcək tantəf.

⁹ K'eyif: «An' ə fə-ə?» Kə Rut oluku kə: «In' ə fə, ina Rut, wəcar kam. Mənasər'im, bawo pəmar mənasər ina wəcar kam.» ¹⁰ Kə Bəs oluku: «Kanu Kəpəñ kəpoc'am pətət wan kem! Layidi dandə məntəp kəclas mə, dementər sə kəbətər ka kəncəra kam pətas təkə mənayə mə. Bawo məncəmə fe atəmp darəñ əhayə daka, əhayə fe daka. ¹¹ Ndəkəl oñ wan kem ta mənesə, ntə o ntə tə məloku, inyəñ'am ti, bawo dare fəp dəncəre a wəran wətət məyənə. ¹² Ndəkəl oñ, kance kə pəmar a icəmə nu dəntəf, mba wələma eyi nwə ələtərnə dokom kə wos'əm pətas ina mə. ¹³ Məcepərənə nnə pibi. Bət-bətana,

k'efanj kəlek ke kən ka kəcəmə nu dəntəf-ε, tentesε, pəcəmə nu dəntəf. Mba k'əntəfanj kəcəmə nu dəntəf-ε, ina incəmə nu dəntəf, Kanu Kərəŋ kəyi de! Məfəntəre haŋ dec dəcsək.»

14 Kə Rut əfəntəre kə wəcək tantəf haŋ kə dec dəsək, k'eyefə pəpan-pan, təm nte antətam kəcnəpələne mə. Kə Bəs oluku kə: «Ta pacəre a məndersa nnə dəkur de!» **15** Kə Bəs oluku kə: «Məcipi kəfakəl nke məncəpne mə, məsumpər ki bel-bel.» Kə Rut osumpər kəfakəl, kə Bəs əmbəre kə mənəgbən ma ərs tafala camət-tin, k'onuňkər kə, kə Bəs əňkə dare.

16 Kə Rut əňkə ndena kəncəra kən Noyemi, kə wəkakə eyif kə: «Mən' ə fə wəkawə wan kem?»

Kə Rut ələmər kəncəra kən mes məkə wərkun nwə ənayəne kə mə fəp. **17** Kə Rut oluku: «Əsəň'im ərs mafala camət-tin mme, pəcloku: ‹Ta məlukus waca wəsəkər ndena kəncəra kam!›» **18** Kə Noyemi oluku Rut: «Məyi nnə, wan kem, haŋ məcəre kə təkə mes mame mendeləpsər mə, bawo wərkun wəkawə, əfəsətəm kəndə k'əntəlip mes mame məkə-ε!»

4

Bəs əlek ke ka Eliməlek

1 Kə Bəs əňkə dəkəbəre da dare danjan k'əňkə pəndə. Pəwon fe kə wəkomənə ka Eliməlek wəka dəkəca, nwə Bəs ənaloku a wəkakə ənaňkanə kələtərnə kəcəmə ka Rut dəntəf pətas kə mə, kə wərkun nwə encepər, kə Bəs ewe kə: «Məcəňne məde mənde nnə, məna kare!» Kə wəkakə əncəňne k'əňkə pəndə. **2** Kə Bəs əlek afum abeki wəco dare disrə, k'oloku ńja: «Nənde nnə!» Kə akakə

ηанде. ³ Кә Bəs oloku wəkə pənamar a pəcəmə Rut dəntəf mə: «Ntə Noyemi εyεfə atəf һа Mohabu, k'efan kəcaməs antəf һəkə үenayəne һа wənc kosu Elimelək mə. ⁴ K'incəm-cəmne kəsəŋ'am ti kəcəre, ilok'əm ti: Məsep məway di, fər ya abeki a afum asu kiriŋ kə afum acuru akə һandetəŋne ti mə! Кә məfaŋ kəway di-ε, məway! Кә məntəsəfaŋ di-ε, məsəŋ'em ti kəcəre, bawo sariye sa ke kaŋke, kə məna məyefə day-ε, in' ə pəmar icəmə.» Кә wərkun nwə oloku Bəs: «Ifan kəway dale dadəkə yati.» ⁵ Кә Bəs endenjər: «Кә məway dale Noyemi dəwaca-ε, mənə mənasər sə Rut wəMohabu, wəran ka wəfi. Ntə təŋsəŋje ta tewe ta wəfi təsələ ke kaŋke kəronj mə.» ⁶ Nwə ənalətərnə dokom mə, oloku: «Ifətam kəway ke nkə kəntədeyəne ka awut em, kəyəne ka awut a Rut mə. Məna məway ke nkə pəmar iway mə, bawo ifətam kəway ki.»

⁷ (Cəkə-cəkə Yisrayel, kəcəpəs ka dim da fum, təyəne fə kəway ke kəsəpərenə, kəfta kə məwurə, məsəŋ ki wəkə nəyi kəlompəs mes mə. Təyə tatəkə tənayəne təcaŋse moloku cəkə-cəkə atəf һа Yisrayel). ⁸ Кә wərkun nwə pənamar kəway dale nde mə, oloku Bəs: «Bəs, məna məway!» Кә wərkun nwə owure kəfta kən. ⁹ Awa, kə Bəs oloku abeki kə afum fəp: «Teyi məkə fər yonu kiriŋ, a iŋkə-sətər Noyemi dəwaca ca nyə үenayəne ya Elimelək fəp mə, kəyefə ka Kilyəŋ haŋ kəbəp ka Maləŋ. ¹⁰ Iwose sə kənasər Rut wəMohabu, wəran ka Maləŋ, ntə təŋsəŋje pade pacwenə kə ke kən mə, ta padepələrnə tewe tən awənc aňa dacə dare dande mə. Teyi fər yonu kiriŋ məkə?» ¹¹ Кә afum akə һanacəmə dəkusunjka mə fəp faŋan kə abeki һambəŋəne: «Teyi fər yosu kiriŋ! Kanu Kəpəŋ

kəpoce wəran wəkawə awut pəmə Leya kə Rasel, aran aŋe mərəŋ aŋe ḥaŋkom afum a atəf ḥa Yisrayel mə. Kanu Kəpəŋ kəsəŋ'əm fənəntər aka kusuŋka ka Efərat dacə, məsətə tewe nde Betlehəm! ¹² Kanu Kəpəŋ kəsəŋ'əm kə wəran wəkawə awut alarəm, Kanu kəsəŋe afum am ḥade ḥayi pəmə awut a kələ ka Perec, aŋe Tamar εnakomə Ÿuda mə!» ¹³ Kə Bəs εnənce Rut, k'ombocərnə kə. Kə Kanu Kəpəŋ kəsəŋe Rut kəbəkəs, k'onjkom wan wərkun. ¹⁴ Kə aran ḥaloku Noyemi: «Səŋkor-koru Kanu Kəpəŋ nke kəsəŋe məkə k'āŋkom fum nwə endekəkəs'əm mə. Kanu kəde kəpoce wan kam fənəntər Yisrayel. ¹⁵ Endekafəl'əm teyi, pəkəkəs'əm detembəra dam disre. Bawo wəran ka wan kam nwə əmbətər'əm mə, okom kə. Wəran ka wan kam nwə encepər'əm awut arkun camət-mərəŋ mə.» ¹⁶ Kə Noyemi εlek wan k'εnekne, nkən Noyemi εnadusum wan kakə. ¹⁷ K'andə a Noyemi ḥasəŋ kə teve, ḥacloku: «Noyemi onjkom wan!» Kə ḥawe kə Obəd. Nkən εnayənə papa wəka Yisay, Yisay εnayənə papa wəka Dawuda.

Mewe ma atem a Dawuda

¹⁸ Mewe ma awut a Perec məmə: Perec okom Həcəron, ¹⁹ Həcəron okom Ram, Ram okom Ami-nadabu, ²⁰ Aminadabu okom Nasəŋ, Nasəŋ okom Salməŋ. ²¹ Salməŋ okom Bəs, Bəs okom Obəd, ²² Obəd okom Yisay, Yisay okom Dawuda.

**Kitabu ka Kanu
Portions of the Holy Bible in the Baga Sitemu language
of Guinea
Des portions de la Sainte Bible dans la langue Baga
Sitemu de Guinée**

copyright © 2015 Pioneer Bible Translators

Language: Baga Sitemu

Translation by: Traducteurs Pionniers de la Bible

Contributor: Pioneer Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2022-06-21

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files
dated 29 Jan 2022

e5320012-5c6f-534d-9205-97d787f9a95c